

Megilletik az emberi jogok a mesterséges intelligenciával rendelkező humanoid robotokat?

Képzeld el, hogy 2030 van, és segítő robotokkal már nemcsak a kórházakban és a recepciókon, hanem a legtöbb munkahelyen is találkozhatsz, sőt még a háztartásokban is megtalálhatók! Robotok takarítanak, készítik el az ételeinket, miközben hazaérkezésünkkor azt is megbeszélhetjük velük, milyen napunk volt. Sokan közülük humanoid robotok, tehát úgy néznek ki, mint az emberek. Mesterséges intelligenciával (MI) rendelkeznek, és akárcsak az emberek, tanulással fejlődnek. Vajon megilletik őket is azok a jogok, amelyek az embereket?

A mesterséges intelligencia használatának szabályozását a világ

döntéshozói már a 2010-es években megkezdtek. Az Európai Unió több ajánlást is készített, melyek elsősorban az emberek védelmében születtek. Emellett az évtized végén több ország is elkészítette saját mesterséges intelligencia stratégiáját, szintén annak szellemében, hogy állampolgárait ne érje felkészületlenül a munkaerőpiac átalakulása (hiszen sok munkakör a technológia fejlődésével gépiesíthetővé válik), és hogy biztosítsa a mesterséges intelligencia biztonságos használatát a mindennapokban.

...valószínűleg ennek a bolygónak az egyetlen esélye sok kimagaslóan intelligens és racionális robot állampolgár.

/Han, 2015-ben aktivált humanoid robot/

Bár a törvényalkotás korábban más szemszögből közelítette meg a mesterséges intelligenciát, egy humanoid robot, Sophia már 2017-ben állampolgárrá vált Szaúd-Arábiában. Ez akkor inkább gesztus volt, mégis érdekes, mert ugyanakkor az ENSZ is alkalmazásba vette, a Fejlesztési Program nagyköveteként járta a világot. Sophia képes a mimikájával érzelmeket kifejezni, viccelni, miközben küldetése, hogy az emberiséget segítse. Vajon szabad lehet-e kikapcsolni Sophiát, ha megkér rá, hogy ne tegyünk? Kényszeríthetjük-e egy olyan feladat elvégzésére, amelyet nem akar végrehajtani? Talán elsőre könnyűnek tűnik a válasz, de vajon akkor is ilyen egyszerű, ha arról van szó, hogy Sophia családot akar alapítani, és örökbe szeretné fogadni egy ember gyermekét? **Mi fog történni akkor az emberiséggel?**

Az Alaptörvény által nevesített néhány jog:

- az élethez
- az emberi méltósághoz
- a tulajdonhoz
- a szabad munkaválasztáshoz
- a művelődéshez
- a szólás- és gondolatszabadsághoz
- a biztonsághoz

